

GAZETA LWOWSKA.

W poniedziałek

N°. 91.

1. sierpnia 1831.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C h o l e r a.

Dnia 29. lipca:

	Zachorowało:	wyzdro-	umar-	pozostało
	Chrześć:	Żydów:	wiało:	łó: wkurac:
w mieście	—	—	—	51
na przedm. 1. część:	3	—	1	41
— 2. —	1	—	6	29
— 3. —	1	2	4	35
— 4. —	1	—	—	29
w szpitalu wojsk:	7	—	5	27
ogółem	13	2	16	9 212

Dnia 30. lipca:

	Zachorowało:	wyzdro-	umar-	pozostało
	Chrześć:	Żydów:	wiało:	łó: wkurac:
w mieście	1	—	5	47
na przedm. 1. część:	—	—	13	27
— 2. —	3	3	14	9
— 3. —	2	1	3	35
— 4. —	1	—	—	30
w szpitalu wojsk:	1	—	—	28
ogółem	8	4	35	13 176

Dnia 31. lipca:

	Zachorowało:	wyzdro-	umar-	pozostało
	Chrześć:	Żydów:	wiało:	łó: wkurac:
w mieście	1	—	1	47
na przedm. 1. część:	—	—	1	26
— 2. —	2	4	1	12
— 3. —	1	—	—	36
— 4. —	3	—	1	32
w szpitalu wojsk:	2	—	5	25
ogółem	9	4	9	2 178

Zatem przez cały czas panującej cholery aż do dnia 31. wieczór:

	zachoro-	wyzdro-	umar-
	wało:	wiało:	łó:
w mieście	649	320	282
na przedm. 1. części:	538	192	320
— 2. —	1549	749	788
— 3. —	1220	497	687
— 4. —	419	120	267
w szpitalu wojskow:	441	246	170
ogółem	4816	2124	2514

We Lwowie dnia 31. lipca 1831.

— Z Wiednia d. 23. lipca. —

Jego cesarszewicowska mość najprzewielebniej-szy arcyksiążę kardynał Rudolf, książę arcybi-skup ołomuniecki, umarł w nocy z dnia 23. na 24. b. mies. o w pół do 12tj w Badenie na apoplexyją, w skutek wieloletniej choroby nerwów.

Od czasu oznajmienia w tém piśmie pod d. 20. lipca o zerwaniu związków między Budą a Pesztem, nie było w dniu 15. i 16. żadnego przypadku cholery w Peszcie. Przez to utwier-dzało się coraz powszechniej zdanie, że chorób raptownych i wypadków śmierci nie można przypis-
ywać tej wschodniej chorobie, cholery. Młodzież akademicka, właśnie co uwolniona od nauk, i nie mogąc przebyć rzeki przez zerwanie mostu, ze-brała się w dniu 17. rano w znacznej ilości, aby od władz otrzymać paszporty zdrowia dla uda-nia się w podróż do domów swoich, a gdy tak-o-wych onej odmówiono, uwiedziona młodzież, do której przyłączyło się wielkie mnóstwo ludzi ciekawych i próżniaków (było to właśnie w nie-dziele), poszła właśnie ku mostowi na Dunaju, dla doświadczenia przeprawy. Z powodu, że, jakeśmy namienili, w dniu 15. i 16. nikt nie za-chorował w Peszcie, uchwały były władze przy-wrócić związek między obudwoma brzegami Du-naju, poczem uczniowie po większej części roze-szli się spokojnie. Atoli wzburzona kupa pró-żniaków, z motłochu pospółstwa złożona, nie dała się wstrzymać od rozpoczętych bezpraw; powy-bijała okna w kilku domach publicznych i pry-watnych, domy opasane wojskiem uwolniła, kilka szynkowni zrabowała, poczem zagrzany tłum winem udał się do domu kontumacyi przed rogatką miasta i zburzył takowy.

Tymczasem władze komitatu i miasta wezwały władzę wojskową o pośrednictwo siły zbrojnej do przywrócenia porządku. Oddział wojska ude-rzył na tłum, powracający od zniszczenia domu kontumacyjnego; gdy na ponowione wezwanie nie chciał ustąpić, lecz chciał dawać opór, użyto od-działu huzarów z pułku arcyksięcia Ferdynanda do onegoż rozproszenia; agdy po powtórzonem wezwaniu jeszcze się kilka kup utworzyło, dano rozkaz piechocie rozpedzenia spiskowych. Gdy

siedmiu legło, a kilku zostało raniionych, rozproszyła się reszta. Odtąd spokojność została przywrócona. Ces. król. wojsko, z którego ranniono lekko 5 ludzi kamieniami, i obywatele, którzy, ożywieni najlepszym duchem, ubiegali się o przywrócenie porządku i spokojności, ujęli dwiesięć ludzi z owego tłumu i oddali je właściwym władzom dla wymierzenia im należytej kary.

Od dnia 17go spokojność publiczna nie była już naruszona.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 22. lipca. —

Raport wodza naczelnego do rządu narodowego z dnia 17. b. m.

Przybywszy osobiście do korpusu, zostającego pod rozkazami generała brygady Chrzanowskiego, miałem sposobność przekonać się z powyższych wiadomości o szczegółach bitwy w dniu 14. b. m. nieprzyjacielowi pod Mińskiem wydanej, iż raport, który mi generał Chrzanowski przedstawił o tej bitwie, nosi cechę większej jeszcze skromności nad tę, która już nasze podania znamionuje.

Przekonałem się, że wskutku zupełnego rozbicia nieprzyjaciela, liczba niewolników, więźszona wziętymi w dniach następnych, dochodzi 1200 kilkadziesiąt podoficerów i żołnierzy, 16 oficerów, nadto jedno działo, wzięte na nieprzyjaciela.

W zabitych i rannych tenże bardzo wielką poniosł stratę.

W miejscu, gdzie w dniu dzisiejszym mam moją główną kwaterę, mieszkańcy zapewnili mię, iż przeszło 1000 Rosyjan, w małych tamtędy oddziałach z największym pośpiechem ku Łatowiczowi uchodziło; większa połowa tychże znajdowała się bez broni, a która przez nas na placu bitwy zabrana, posłużyła do uzbrojenia pułków nowej formacji, dotąd jeszcze częścią w kosy uzbrojonych.

Mam przeto honor przedstawić rządowi narodowemu nową tę usługę, którą generał Chrzanowski oddał krajowi i polecić tegoż generała względem jego, na które ciągle i tak zaszczytnie od początku wojny zasługuje.

Raport wodza naczelnego do rządu narodowego z dnia 20. b. m.

Mam honor donieść rządowi narodowemu, iż przybywszy w dniu 16. b. m. do korpusu, którym generał Chrzanowski tymczasowie dowodził, udałem się tego samego dnia do Koflewa, nazajutrz dnia 17. b. m. skoncentrowałem korpus w Jeru-

zalem i wysłałem z tamtąd generała Romarino z przednią strażą do Kocka; przymaszerowawszy dnia 18. b. m. do Róży, odebrałem tamże raport generała Romarino, w którym mi doniósł, że korpus generała Rüdigera, zostając nieporuszony w miejscu, wysłał tylko awantgardę do Kocka, która po lewym brzegu Wieprza stała. Położenie Róży podało mi sposobność rzucenia się, stosownie do okoliczności, lub na korpus w Siedlcach stojący, lub też na Kock; przekonawszy się wszakże, że generał Rüdiger nie ma zamiaru opuścić stanowiska swego za Wieprzem, udałem się ku Siedlcem dla atakowania dnia 20. b. m. równo ze dniem stojącego tam korpusu nieprzyjacielskiego.

W tym celu przewidując, że nieprzyjaciel uchodzić będzie ku Brześciowi, posłałem generała Chrzanowskiego z kolumną za Zbuczyn, drugą kolumną do Chodowa wysłać przeciąłem mu drogę ku Mokobudom. Sam zaś z częścią korpusów przeszedłem Muchawiec na wysokości Żelkowa, wydawszy rozkazy uderzenia natychmiast po przejściu rzeki tej na Siedlce; lecz nieprzyjaciel dowiedziawszy się pomimo przedsięwziętych środków ostrożności o podstąpieniu naszym d. 19. b. m., po wyprawieniu bagażów swoich pod eskortą traktem do Brześcia, sam o godzinie 11tej w nocy w tejże samej udał się dyrekcyi. Wnet przecież o nadejściu generała Chrzanowskiego przestrzeżony, rzuciwszy się nagle na trakt przez Mordy, Łosice i t. d. prowadzący, ująć zdołał; nie mógł wszakże zdążyć, by zwrócić bagaże swe z traktu brzeskiego, z kąd wynikło, że generał Chrzanowski tyle tylko odniósł korzyści, iż rzuciwszy się na bagaże te i eskortujący takowe oddział zabrał. Niewolnika 121, lekarza i furgonów 16, jaszczyków z amunicją 3, rozmaitych powózek 34 i wielkie mnóstwo bagażów oficerskich; w rannych i zabitych nieprzyjacieli zostawił na placu 86.

Podpułkownik Zamojski, wysłany przez generała Romarino, by podszedł w Kocku część awantgardy Rüdigera z jazdy złożoną, stanął w dniu wczorajszym pod tym miastem i tak korzystnie umiał swój piechoty i jazdy użyć, że natarłszy na nieprzyjaciela, zabrał mu 54 niewolnika wraz z końmi z pułku dragonńskiego, niemniej przyprowadził nieprzyjaciela o stratę przeszło 60 ludzi w zabitych i rannych.

— Z Warszawy d. 23. lipca. —

Rząd narodowy postanowieniem z d. 20. b. m. zatwierdził komitet ziem ruskich, obejmujących województwa: wołyńskie, podolskie i kijowskie. Główną attrubucją tego komitetu będzie zbieranie składki i organizacja siły zbrojnej, na wyjarzanie tamtych prowincyj użyć się mają-

cój, tudzież podawanie pomocy każdemu mieszkańcowi tamtych prowincyj do stolicy przybywającemu.

Rosyjanie posuwają forpocząty swe od Nieśwazy koło granicy pruskiej ku obwodowi kowieńskiemu. Pospolite ruszenie ciągle się z niemi uciiera.

W. książę Michał miał opuścić wojsko Paszkewicza i powrócić do Petersburga.

Dzisiaj przed południem przyprowadzono do Warszawy kilkudziesięć jeńców rosyjskich.

Na posiedzeniu izb połączonych dnia 16. b. m. P. Krysiniski interpellował ministra spraw zagranicznych o dokładniejsze rozwinięcie myśli, zawartej w cyrkularzu do agentów naszych za granicą, z powodu reformy rządu posłanym, iż nie tylko ci, co popierali reformę rządu, ale i ci, którzy byli przeciwni, mogą dać stałą i pewną rękojnię naszej monarchii konstytucyjnej, gdyż wyznają jedną i tę samą pod tym względem wiarę.

Minister spraw zagranicznych oświadczył, iż sprostowanie to nastąpi.

Posel Dębowski wniósł, aby jeńcom rosyjskim była dawana taka płaca, jaką jeńcy polscy pobierają w Rosyi.

Zwierkowski powiada, że to nie doprowadzi do wielkich rezultatów i radzi, aby znieść zapłatę pozostałym tu niższym urzędnikom rosyjskim, albo odesłać ich do Rosyi.

Minister spraw wewnętrznych powiada, aby wygotować wniosek do rządu narodowego, by ten porozumiał się w tym względzie z wodzem naczelnym. Co do jeńców rosyjskich oświadczył: że ci pobierają po 10 gr. dziennie za robienie dróg i że w miarę pilności powinni być płać. Dla zapobieżenia nieczce, radzi ich używać w miejscach odległych od granicy i płać im oddać *decursive*. Oświadcza wreszcie, że płaca oficerów rosyjskich jest zmniejszona.

Posel Dembowski interpellował ministra wojny, dla czego uchwalona w izbach formacja nowych pułków dotąd nie uskuteczniła. Widzi przyczynę tego w zajmowaniu urzędów przez młodzież, którą równie jak Żydów należy pociągnąć do rekrutowego, jeżeli się będzie chronić od wojska.

Zbił ten wniosek Klimontowicz; trwała dyskusja. Na wniosek Gumowskiego, że w więzieniach znajdują się ludzie nieosądzeni, ani pod sąd nawet oddani, wyznaczono deputacyję do przejrzania więzień, złożoną z kasztelana Lewińskiego, posłów Gumowskiego i Chełmickiego.

Na posiedzeniu izb połączonych dnia 18. lipca, miano się zająć rozbiorem projektu wzglę-

dem regulaminu izb, który przez izbę poselską przyjęty, przez senat odrzucony został; lecz deputowany Zwierkowski wniósł, aby prawo z d. 18. maja r. b. o posłach i senatorach, którzy nie przystąpili do aktów z 18. grudnia i 25. stycznia, wykonane zostało. Izby się na to zgodziły.

Potem udzielono Janowi hr. Ledóchowskiemu pozwolenie oddalenia się w województwo Krakowskie, jako dowódcy pospolitego ruszenia.

W końcu marszałek przedstawił, że rząd wezwał dep. Ziemięckiego i Klimontowicza do nadzoru działań intendenta jeneralnego.

Izby nie uczyniły zadosyć żądaniu rządu, bo znajdowały, że nadzór podobny opóźniałby działania intendenty. Wielu oświadczyło przytęm życzenia, aby ta przyłączona została do jakowego ministerjum; np. spraw wewnętrznych. Izby tymczasem postanowiły przestać rządowi wyciąg z protokołu, a poseł Niemojewski obiecał podać projekt do laski, względem sposobu podciągnięcia intendenty pod odpowiedzialność konstytucyjną.

Na tem posiedzeniu zatwierdzone także zostały jednomyślnie wybory na deputowanego Siemrawskiego, Alojzego Biernackiego, byłego ministra skarbu, a na posła Brzeskiego, Eugeniusza Słubickiego.

Na posiedzeniu z dnia 20. b. m. doniósł marszałek jednego więcej reprezentanta do grona obradujących, jw. Eugeniusza Piotrowskiego, z powiatu włodzimirskiego.

Potem wniósł poseł Wartski, Bonawentura Niemojewski, względem zapewnienia odpowiedzialności za czynności intendenty, ażeby oddano ją pod dozór ministra spraw zewnętrznych i policji.

Następnie izby zajęły się decyzją względem tych członków senatu, którzy nie przystąpili do rewolucji.

Przełożeni synagogi warszawskiej wydali uwiadomienie do Izraelitów, donosząc im, że sejm, głowa narodu, żąda od nich tylko w pieniądzech ofiar i że w skutek uchwały sejmowej powinni złożyć poczwórną ilość dotychczasowego podatku rekrutowego. Dodają oni, że chociażby przy rozkładzie tego podatku na niektórych przypadła za wielką część, każdy niech znosi cierpliwie ten dotkliwy ciężar w imieniu słuszości sprawy powszechnej, ponieważ pożądanym pokój, który będzie skutkiem usiłowań narodu, wyda obfite owoce dla wszystkich, a szczególnie dla Żydów i stanie się rękojnią ścisłych związków z obywatelami innych wyznań; przełożeni życzą sobie, aby podział wypadł o ile być może zaspokajający, a teraz proszą kontrybuentów, aby tymczasowie,

dopóki repartycje wspólnie z wyznaczonym do tego komitetem nie będą przejrzałe, i należyte w nich nie będą mogły być przedsięwzięte ulepszenia, dla przedszego wsparcia skarbu przynajmniej trzecią część nałożonego na nich podatku złożyli, nie czekając na środki egzekucyjne.

W Warszawie zachorowało: w dniu 6. lipca 15 osób; w d. 7. i 8: 19 osób; w d. 9. i 10: osób 25. W szpitalu cholerycznych w Bagateli znajdowało się 41 chorych.

W Kole nad Wartą zachorowało do dnia 6go lipca 72, z których umarło 28, mianowicie 20 Żydów, a 8 Chrześcijan. — W Kaliszu już nie grasuje tak cholera.

Kuryjer warszawski pisze: Wojsko nasze zajęło opuszczone przez nieprzyjaciela okolice i rozciągnęło się od Pułtusza do Wyszogrodu. Niektórzy twierdzą, że pod ostatniem miastem przyjdzie do bitwy z Rossyjanami. W Krakowskiem pospolite ruszenie zebrało się w wielkiej masie na pierwsze wezwanie. W d. 10. b. m. mustrował wódz naczelny wojsko; w d. 11. przybyło do Warszawy kilku ułanów rossyjskich z 21. pułku dowództwa Wrangla. Nasz oficer, książe Roman Sanguszkó, wzięty w niewolę przez Kozaków; nie wymienił swojego nazwiska, wszelako poznany w końcu, został w głąb Rossyi odprowadzony.

Gazeta powszechna zawiera:

Naczelný wódz wydał jeszcze pod d. 30. czerwca następujący rozkaz dzienny:

„Żołnierze! towarzysze broni! Wiécie o tém, że o byt, o niepodległość ojczyzny naszój idzie, że za wiarę ojców naszych, za wolność i świętość praw naszych walczymy. Bóg czuwa nad walecznymi, jak i nad tymi, którzy mu zaufali, bo on tylko sam jest potężny w boju, on zabija i ożywia. Temu odwiecznemu Stwórco przypiszmy wszystkie nasze czyny i zwycięstwa. Duchem chrześcijaństwa ożywieni spodziewam się, iż wy waleczni rycerze, podziеляjąc uczucia moje, przyjmiecie zapewne z wesołym uniesieniem i mój rozkaz dzienny, który wam ma ogłosić: że kapelani pułkowi, stosownie do przepisów duchownych metropolitalnych zwierzchności, codziennie tak w czasie rannej, jak i wieczornej pobudki, razem z wami następującą do Boga wznosić będą modlitwę:

M o d l i t w a :

„Boże! Stwórcu i panie wszelkich światów! W twojej dłoni spoczywa los wszystkich narodów, spojrzój okiem miłosierdzia na nasz lud polski; pobłogosław naszemu zaczętemu dziełu,

utrzymuj nas w żywej wierze i miłości ku cności, daj nam być w ciągłej, nieprzerwanej zgodzie; oświeć mądrością swoją tak rządzących jak i rządzonych; uzbroj wszystkie zastępy polskie odwagą, i bądź im twojem potężnym ramieniem ku pomocy, ażeby w boju z nieprzyjacielem był jak i ojczyzna naszój imię wywalczyć podobałi; spraw to, o wielki wszechmocny Panie, abyśny w sprawiedliwych uczuciach od dzieciństwa wychowani, naszą ukochaną ojczyznę w niezachwianém szczęściu i sławie zawsze oglądali; o co cię prosimy przez zasługi Jezusa Chrystusa, syna twojego i zbawiciela naszego. Amen.

Rossyja.

Oto jest drugie uwiadomienie gubernatora wojennego petersburskiego, wydane w d. 2. lipca: „N. cesarz zwiedził w d. 7. lipca różne dzielnice miasta, jakoto: targownicę sianą, Karetną, Jemską i inne, i postrzegł z ukontentowaniem, że tamże nie było niedozwolonych schadzek, jak dnia poprzedzającego. Tymczasem doszło do wiadomości cesarza jmei, że przed jego przybyciem kilka osób ośmieliło się przechodzić, którzy się im podejrzanymi być zdawali, zatrzymywać, obrażać i krzywdzić, lub onych obwiniać o zatrucie potraw i napojów. Gdyby nawet podobne osoby były oskarżone, rząd nie zaniedbałby przedsięwziąć względem nich śledztwa, i przekonawszy winnych, wydać ich sądowi sprawiedliwości; atoli własna zemsta i tumult nie mogą być cierpiane. Wraz inni odważyli się opierać się rozporządzeniom policyi, śledzić lekarzy, przesładować ich i żyć pod czernym pozorem, jakoby w szpitalach przygotowywali śmierć chorym. Poczem raczył cesarz jme rozporządzić, aby owych zaślepionych ludzi wyprowadzić z błędu, iż ustanowiona jest policyja do utrzymania powszechnój spokojności i zabezpieczenia osób i majątku każdego pojedynczego i wszystkich mieszkańców, i że ci, którzy waga się onęj opierać, winni są tak, jak wszyscy inni swoje bezpieczeństwo i spokojność troskliwości i czujności policyi. Co się zaś dotyczy lekarzy, tedy onych przesładowanie, które tylko największy nierozsadek i największa niewiadomość podać może pospółstwu, nie tylko że nadwęgęza porządek publiczny, lecz staje się jeszcze haniebną niewdzięcznością ku mężom, którzy wszystkie swoje nauki i siły poświęcają cierpiącej ludzkości, aby wszystkiemi siłami nie doleć bliźniego ulżyć i życie jego chorobą zagrożone ocalić, mężów, którzy jak się przy tej sposobności okazuje, poświęcają dobru swoich współbraci swój własny byt, leczą chorych i zarażonych, i zapominając na siebie samych, dopeł-

nając przysięgi, którą monarsze złożyli, niemniej powinności chrześcijanina w obliczu Boga. N. cesarz jmc raczył mi przeto zalecić, abym oznajmił mieszkańcom tej stolicy, iż podobne zaburzenia i tumulty nie będą pod żadnym pozorem cierpiane, i że każdy, który się w najmniejszej rzeczy odważy okazywać nieposłuszeństwo ku władzom policyjnym lub innym przez rząd ustanowionym, lub prześladować lekarzy i inne osoby, ściąganie na siebie największą surowość prawa.

Prussy.

Gazeta pruska stanu donosi Memla pod d. 13. lipca: Skoro tu nadeszła wiadomość, że polski generał Gietgud z częścią swoich wojsk znajduje się w kraju pruskim, udał się landrath pan Auerwald do Laugallen i wezwał generała, aby tutejsze granice natychmiast opuścił. Chciał on jak mówią, zmuszony koniecznością, na ziemi pruskiej szukać schronienia; wprawdzie konieczność ta nie okazywała się dosyć jawnie; tymczasem ponieważ generał ten udawał się do ludzkości na ziemi pruskiej i chciał się powodować wszelkim przepisom, przeto spodziewał się, że mu nie odmówią żądanej opieki. Tymczasem inne wojska, które już wprzód widziano wychodzące z lasu Garzdnierskiego, zbliżyły się coraz więcej ku granicy; Polacy będący pod generałem Gietgudem blisko 700 ludzi z 8 działami, poznali swoich towarzyszy, wszelako uważano, że oba dowódcy mieli między sobą silny spór. Nawet w wojsku Gietguda powstało szemranie; wielu powróciło do Polaków po drugiej stronie granicy będących, a jeden z nich, oficer, zastrzelił generała Gietguda wśród jego sztabu i oddał się. To zabójstwo sprawiło największą niechęć w wojsku i tak nie wielce przestrzegającym karność i trudno jest między nimi utrzymać porządek. Generał Chłapowski przyjęty został do zakładu kontumacyjnego w Laugallen.

Z Krolewca pisze pod d. 14. lipca tajemczna gazeta: »Dowodzący generał Kraft odjechał zeszłej nocy do Memla dla rozporządzenia rozbrojenia korpusu Gietguda. Według dokładniejszych wiadomości przybył generał Gietgud z 2000 ludzi i 12 działami w południe do Szaugsten w kraj pruski i oświadczył, że szuka opieki i skład broni, i wraz z ludźmi swoimi oddaje się pod rozporządzenie tamtejszych władz. Żołnierzy otrzymali tymczasowie kwatry w wsiach pogranicznych Laugallen i Szaugsten. Pod Kogallen zaszła w d. 6. mała potyczka, w której wojsko rossyjskie zabrało 200 jeńców i z dział powstańcom. Dwóchset tych ostatnich legło na placu. Polacy cofnęli się przez Rossiennę, zostawiając wiele rannych i chorych. Komitet rządzący w

Rossiennie wyszedł naprzeciw wojsko rossyjskiemu i wykonał na nowo przysięgę wierności cesarzowi.

Wielka Brytania i Irlandya.

»Courrier z d. 11. b. m. zawiera artykuł następujący: »Pytanie belgijskie przynajmniej co do władztwa jest rozstrzygnięte. Pokonane stronnictwo musi być powoli przez stałość połączone z łagodnością oswojone. Każdy Belgijczyk przekona się niebawem, że układy przez kongres przedsięwzięte, były jedynym środkiem dla pomysłności kraju. Deputacyja przybędzie tu zapewne dzisiejszego wieczora lub jutro, aby królowi Belgów oznajmić postanowienie kongresu i upragnione życzenie jego poddanych, by go jak najprędzej pośród siebie ujrzeli. W tym względzie nie dość spieszenie może król ich życzeniem uczynić zadosyć; prędka jego obecność jest konieczną w każdym względzie. Cieszymy się, iż możemy dodać, że król holenderski okazał się bardzo skłonny do traktowania na zasadzie warunków, zaleconych przez konferencyją.

Francyja.

Z całej liczby 459 deputowanych, z której się izba składa, wiadomym było w d. 15. lipca 457 wyborów; z tych 244 było już w ostatniej izbie. Ze znanych 221, którzy głosowali na adres, obrano znowu 143; licząc, że opozycyja będzie miała 129 członków.

»Journal des Debats życzy krajowi szczęścia z pewszecznego rezultatu wyborów, lecz żątało mocno, że przesąd i duch stronnictwa wyłączył z tychże mężów, jakoto: pp. Martignac, de Caux, Agier, Charles Dupin, Villemain, Salvandy, Louis i de Rigny.

Monitor z d. 14. lipca zawiera dwie odezwy, wydane przez prefekta policyi i departamentu Sekwany w d. 13. lipca. Odezwy te zawiadamiają publiczności o planach niektórych złe myślicy, jakoteż o środkach przedsięwziętych przez władze, aby zapobiedz onych wykonaniu. Chciano dzień 14ty lipca, jako rocznicę zdobycia Bastylii, obchodzić szczególną uroczystością, przy której drzewa wolności miały być zasadzone. Wszelako obawy publiczności względem nowych rozruchów były bezzasadne.

Parzykie wiadomości zawierają pod d. 14. lipca: Dzisiaj wieczorem kupa złożona blisko z 1500, w której postrzegano pewną liczbę nieuzbrojonych gwardzystów narodowych, udała się z placu bastylii na plac rewolucyi. Ludzie zdawali się iść w porządku przy wstępie na pola elizejskie, i zabierali się znowu do powrotu z drzewem, które tamże ścieli i za sobą wlekli. Oprócz,

że wzięli to drzewo, nie zdawali się mieć nieprzyjacielskich zamiarów, i demonstracyje swoje zdawali się ograniczać na przechadzce, gdy oto na placu rewolucyjnym natrafili na dwa batalijony pierwszej legii gwardyi narodowej, które szły ku nim krokiem bojowym. Lud nie czyniąc oporu zostawił drzewo, które wrzucono w Sekwanę, i rozpierzchnął się. Burzyciele zaś i podlegacze do buntu nie zdołali njsć razów od broni i bagnietów, i jeden człowiek został na placu. Liczba uwięzionych, według podania w *Galignani Messenger*, wynosi 300 osób, między którymi znajduje się generał Dufour i słynny Gallois, który miał przy sobie nabita broń i ładunki, a większa część innych opatrzona była w pistolety, pułnaty i ładunki. Jeden z tychże (ma być syn dentysty Desirabode) przyniesiony do szpitala Beaujon. Był tyle zuchwały, iż dwa pistolety wymierzył do piersi burmistrza drugiego obwodu, pana le Fort, i został bagnietami gwardyi narodowej przeszyty. — Na dzisiejszej giełdzie zawiedziono wszystkich oczekiwaniem. Spodziewano się spadnięcia papierów, pomimo to nietylko że stały przy otwarciu giełdy wysoko, ale w ciągu takowych jeszcze bardziej się podniosły. Starano się o zdarzeniach w Paryżu fałszywe rozsiać wieści, tymczasem nikt nie dał się przez to omamić, ponieważ spekulantom co chwila ich emisaryjusze zaręczali spokojność. Mówiono, że król w towarzystwie licznej sztabu jeneralnego przejeżdżał bulewary i kilku burzycieli liczne zatrzymały kupy, zarzucając onym, że są przyczyną, iż nie mają zatrudnienia. Zbawienie swoje winni są jedynie pośrednictwu gwardyi narodowej.

Indicateur z Metz donosi, że warownie tego miasta postawione są w stanie obrony; będące już na wałach działa pomnożone zostały jeszcze stem innych. Wały w Langwy, długo przez niedbalstwo opuszczone, znowu poprawione zostały. Średnie kompanije batalijonu piechoty, rozłożonego w Boulay, posłano do Metz, które zastępują kompanije wyborowe pułków, znajdujących się nateraz w tém mieście. Te ostatnie kompanije tworzyć będą linię obserwacyjną na granicy pod Saarlouis.

Monitor donosi: Fregata Syrena, która krążyła przy ujściu Tagu, zarzuciła kotwicę w d. 12. przed Brest, dla nabrania żywności i wody. Kontr-admirał baron Roussin przybył w d. 24. czerwca na pokładzie okrętu Suffren przed Tag i natychmiast połączył się z francuzkiemi okrętami na owym morzu krążącymi. Dywizya, która pod rozkazami kontr-admirała barona Hugon z

Toulonu odpłynęła, miała się połączyć z admirałem Roussin, i podobna do prawdy, że poselstwo, do którego ten admirał upoważniony, może być blizkiem końca.

Książę Paweł Wirtemberski przybył po trzechletniej podróży środkowej Ameryce, na statku pocztowym: *Charles Caroll* z Nowego Yorku do Havre, żądając udać się do Paryża.

Jenerał Mina zjechał do Paryża.

W *Courrier du Nord* wychodzącym w Lille czytamy: »Wszystkie dzienniki bawiły czytelników swoich utworzeniem wojska 150,000 ludzi, które miało przybrać nazwę armii północnej i być rozłożone wzdłuż naszej granicy. Wymieniali nawet jenerałów, którzy mieli być umieszczeni i wszystko miało być do d. 15. na stopie wojennej postawione. Poczytujemy sobie za obowiązek dla wyjaśnienia prawdy oświadczyć, że wszystko to jest czczeniem wynalazkiem. — W naszej okolicy nie mamy całkiem wojska, i tylko jeden batalijon piechoty i pułk jazdy składają tu załogę, i wszystkie twierdze są w tym samym stanie. Nie wiemy, aby jaki pułk był w pochodzie dla wzmocnienia jakiej załogi na północy i sądzimy, iż się okaże, że wojsko północne, jak owe nad Var i nad Pireneami, istniało tylko w dziełnikach paryżkich.

Zjednoczone Niderlandy.

Moniteur Belge donosi poy d. 15. lipca: W niedzielę d. 16. b. m. opuści książę Leopold Londyn, pierwszą noc przepędzi w Kalecie, a ztąd uda się do Ostendy, gdzie drugą noc strawi. Z Ostendy pojedzie do Brugge i Gandawy, gdzie trzeci będzie miał nocleg. We Wtorek d. 19. w południe odprawi wjazd do Bruxelli. Królowi towarzyszyć będzie deputacyja belgijska i pan Stockmar, jego były adjutant. Wczoraj rano zebrała się kommissyja, upoważniona zająć się przygotowaniem do wjazdu króla. Król wjedzie bramą flandryjską i wysiedzie w pałacu królewskim. We czwartek nastąpi obrzęd uroczystego objęcia dostojności królewskiej.

Z Verviers donoszą pod d. 13. lipca: Wczoraj wieczorem około pół do 10tej przyciągały kupy ludu przy różnych odgłosach ku ratuszowi. Na targowicy podwoiły odgłos: »Precz z Lebean! Niech żyje Francya!« O godz. 10tej stanęła gwardya narodowa dla rozpędzenia tłumu, co się jej też udało; w pół godziny targowica była próżna; żaden nieład nie zamieszał wieczora. Według dz. *Emancipation* miały w d. 9. i 10. w Ruremonde zajść spory między obywatelami a żołnierzami.